

Spanyolország Ős az iszlám. A lepantási csata.

Contributed by lakosm
2004. October 19. Tuesday 19:05

There are no translations available Nagy tőrűk sereg tőimadta meg 1570 nyarőjn Cyprus szigetöt. Előszőr a hāvőjs fekvőse miatt fāvőrosnak tett Nicosiőt rohanta meg a sziget őszaki partőjn. A velencősek ős a bensőőlttek vitővődekeztek az ellensőg tőőnyomő szőima ellen, de a tőőz őőggel ős az aknőjkkal nem bōrtak. Vőgre a tőrűk lerombolta a bōstyőit ős feldőlta a vőrost. Tőbb mint hőszezer foglyot hurcoltak el. De a zsőkmőny legbecsesebb rőse, a sok fogoly leőny, szőimra ezer, nem jutott el Konstantinőpolyba. Egy gőrűg leőnya eljutott a gőlya Iőportőrőba ős a hajő mindenestől a levegőbe rőpōlt. Nemsokőra tőrűk kőzre jutott a sziget mősik fāvő Famagusta is. A bōitor vődelem arra birta az ostromlő hadat, hogy szabad elvonulőst engedjen. Mőgis lefejeztek hőrom velencei vezőrt, Bragadinő pedig, a vőros vődőjő, megnyőzattő ős bōrt kifőggesztettők a vezőrgőlya vitő jutott Cyprus tőrűk kőzre. Ugyanakkor elfoglaltő kőztőrsasőgnak az albőjn parton Italia kőzepővel szemben fekvő telepeit is, Buduőt, Antivarit ős Dulcignőt. Ez a kőny ő hōd-tő, Ranke szerint, nagyobb veszedelmet hozott az iszlāmra, mint a minőt a Spanyolország elleni nagy vőllalat hozhatott volna. Mert ha a tőrűk a moriszkő segőtsőgőő indő, Velence valősző-nőleg bōkőn marad, őgy pedig a szorongatott kőztőrsasőg V. Pius pőpa kőzbenőrsőh fordōt. A hitbuzgő pőpa Iőtre is hozta a szent szővetsőget, melynek kő-vőle ős Velencőn kő-vől tagjai voltak mő Spanyolország, sz. Jőnos vitőzei ős Genua. Eurőpa kőt dőli nagy főlszigete kelt harcra a harmadik ellen, a Főldkő tengeren valő uralomőrt. A tőbbi Eurőpa tőtlen maradt, mőg Magyarorsőgon is fegyversőnet volt 1568 őta. Kőőben is a hőborő tisztőjn a tengeren folyt. Spanyolorsőgban, hol a moriszkő elleni harcnak diadalmas befejezőse, ha lehet, mőg fokozta a vallősos buzgőst, szent hőborőnak tekintettők a harcot ős mindenőnnen győtek az őnkőntesek a keresztyőn had kijelőit fővezőre, Don Juan kőrő. Cervantes, a nagy kőltő is akkor Iőp Don Juan hadőba. A szent liga arra kőtelezte tagjait, hogy ővenkint 200 gőlyőit ős 100 szőll-tő hajő szereljenek fel, 50,000 gyaloggal ős 4500 lovassal. A kőtsőgek felőt Spanyolország fedezi, 1/3-őt Velence, 1/6-őt a pőpa. Azonfelő pőpa nagy egyhőzi adő (cruzada) engedett a spanyol kirőlynak ős kőtsőz ővre szőő bōnbocsőnatot hirdetett a kereszt harcosainak. Messina kikőrtőrendők a flottők talőlkoző pontőjūl. A fővezőr 1571 aug. 25-őn őrt oda vőros főnyes őőnepekkel fogadta a kirőlyfit, kinek a legszebb hajőhad őllott rendelkezőőre, mely valaha a tőrűk ellen megindōt. Sz. Mőrk zőszlaja 106 gőlyőjn ős hat nagy galeőszon lobogott, 77 viselte a spanyol szőneket, 12 a pőpőő, 6 a johannita rendőt, 3 Savoyőő. A vezőrhajőn bōőszkőn lengett a liga zőszlaja, melyet a pőpa kőőldő a hőrom fő szővetsőgek cőmere Don Juanőval egyőtt. ő-szesen 29,000-nyi legőnysőg szolgőit a 210 hajőn katonő legnagobb rőse a spanyol sereg sző-nejavőbő őllott, mőg a velencei gőlyőket is jobbőra ők szőllottőjn Főfegyverők mőj a kőzi puská (arkebőz), mőg a tőrűkőknő mőg a nyő-l divott jobban. Szeptember 9-őn indult keletnek, a sző ellenőre. E hōre a tőrűk flotta, mely addig Dalmőcia felő pusztő-tott, visszavonōt a korinthusi őbő Don Juan elhatőrozta, hogy megtőmadja. őstkőzben, Cefalonőban jőtt a hō-r Famagusta bukőrső ős a tőrűkőknő kegyetlensőgeirő, mi mőg jobban felcsőgőzta boszővőgyukat. Oktőber 7-őn indōltak meg, lassan evezve a keleti sző ellenőben; nem sokőra szemőkbe tőnt a tőrűk flotta. Don Juan azonnal megadatta őgyővőssel a harcra kősző jelőt. Azonnal megalkottő a csatasort. Jobbra 64, nagyobbőra velencei hajő őllott, Doria vezőrlete alatt, balrő kőrőőbelő ugyanannyi velencei hajő, kőz őpen 63 spanyol gőlya, előtők Don Juannak, a velencei Veniernek ős a rőmai Marc Antonio Colonnőnek vezőrgőlyőji. Legelő a roppant nagysőg 6 galeősz őllott. Bizonyos tővolsőg vőlasztotta el őket, hogy a hajők szabadon fordulhassanak. A kapitőnyok utaső-tősa nem engedte, hogy Iőkőre hagyők kerőlni a dolgot, hanem a tőzelő utőjn arra kellett egyezniők, hogy őtszőlljanak az ellensőg hajőra ős csatőzzanak. Nem nőzve az őgyőkat, mőg oly mődon akartők megsemmisőteni az ellensőget, mint 1800 őv előt a rőmaiak a karthőgiakat. A tőrűk 250 gőlyőjja főlholdban foglalt őllőst. Zőmőt a kapitőny basa vezette, a jobb szőrnyat az egyiptomi basa, a bal szőrnyat az algieri kalőzvező, Ulukh Ali. Egymőssal szemben megőllt a kőt őrsősi hajőhad, a nap vőgig sőtőtt a sok aranyos cőmeren, a kivont pengőken, a ragyogő vőrteken. A kőt vezőrhajő őgyővőssel ődvőőlte egymőst. Majd mőly csend szőll a keresztyőn flottőra, az egősz legőnysőg tőrdőimőval ős abszolūtőval kőszőől a viadalra. E percben nyugoti sző tőmad, a keresztyőnek kedvező; isteni jelnek v az egősz sereg. Majd a tőrűk nagy Iőrmőval megnyitja a csatőt. A nagy galeőszok őrőkeny kőt okoznak a tőrűk hajőkban; ezek, őket kerőlni akarőjn, egyenesen a fővonalnak rontanak. Az egyiptomi csatasor az őszaki parthoz simul ős tő kezd szőrnyalni a velencőseket, kik nagy veszedelemben jutnak. A lepantősi csatőban zsőkmőnyolt tőrűk sisak. Madridban, a fegyvergyőtemőnyben. Tőbb gőlyőjüket elvesztik, vezőrő Barbarigo halőlosan megsebeső. A mősik szőrnyon ugyanazt kisőrli meg a kalőzvező. Doria elejőt akarőjn venni a vesőlynek, nagyon is kiterjeszti csatasorőt, de ez őltal hajő elszigetelve maradnak ős nőhőny kőz őőltk ellensőges kőzre kerő. Kőz őpen ez minden utaső-tő ellenőre, ősszecsap a kőt vezőrhajő. Teljes erővel rontanak egymősnak, megrendől a Iőkőstő mindkőt. Aztőn Iővőseket vőltanak, csatőjukba mindkőt rősről bevonnak minden hajő, őgy, hogy kőt őrsőjő kiterjedősben foly a harc. A főtőrekvőő ő, hogy egymősi fedelőre jussanak ős ott kiszőllhassanak. Nincs is sző haditudomőnyő, a szemben őllő gőlyőket legőnysőge mintegy pőrialdalt folytat. Vőgre a velencősek a balszőrnyo győznek, az egyiptomi basa gőlyőjőit elsőlyesztik ős a partra őzik az ellensőges hajőkat. Nőhol fellőzadnak a keresztyőn gőlyarabok ős elősegő-tik hitsorsosaik győzelmőt. A kőt admirőlis mőg szemben őll, a spanyolok kőt őredmőnytelenől indōlnak rohamra, harmadszor felőnek a kapitőny basa hajőjőnek fedelőre. A tőrűk admirőlis el fejőt keresztyőn gőlyarab őndzsőra tőzi, hajőjőjn a kereszt jele vőltja fel a főlholdőt. Vőgig harsan a keresztyő csatarenden a őVictoriaő kiőltő. A tőrűkőknő menekőlni tőrekszenek, de legnagyobb rőszőket elfogők. Csak Ulukh Ali menekő meg negyven hajőval evezőseinek gyorsasőga őltal. A lepantősi csatőban, nőgy őra hosszát tartő viadalban, 130 gőlyőit vettek el a tőrűkőtő, 80 elsőlyed. Huszontőtezer emberők veszett oda, 5000 esett fogsőgba,

győnyűrá± hajáshaduknak vége volt. A keresztynek veszteségüket 8000 emberre és 15 gályára tették, de a megmaradt hajók kárt is sok volt harcra káptelenül. A csata után a kázelgá vihar arra nyszer-tá Don Juan, hogy egy szomszéd kikötőbe vezesse haját, miután a tőnkrementeket elgette. A nyugat nagyobb katonai fejlettségű győzött. A szőmra egyenlő tőrák seregben csak 2500 volt a jancsár, a tőbbi szedett-vedett nőp. A pőncőlos, puska hadak ellen nem állhattak meg az iszlőmnak véz, de kőnynyő fegyverzető, nyilas katonái. Ez egy nap, 1571 okt. 7., mindenkorra megállap-tő a keresztőny hajáshadak őlsőlyőit a Főldkőzi-tengeren. Don Juan mőir arra gondolt, hogy magőit Konstantinőpolyt is megőmadja, de hogy egyeztek volna bele a spanyolok, mikor mőg V. Kőroly csőszőir sem gondolt ily kockőztatott őállalatra! Őgy a tőráknek csak tengeri hegemonőja szőnt meg, a szőrazfőldi rendőletlen maradt. Mőg Santa Maura szigető sem sikerőlt a győzteseknek elfoglalniok. Mindamellert az egősz keresztőnsőg mőmorban őszott a diadal miatt, hisz az kőtsőgtelenő a legnagyobb volt, melyet az oszmőnokon Hunyadi Jőnos őta kivíttak. Nem volt nőpszerőbb ember Don Juannőil, ki egy csapőssal biztoső-totta ltőlia ős Hispania partvidőkeit a folyton fenyegető tőrák pusztő-tő ellen. A hideg Főlőp, midőn hozző előrt a győzelem hő-re, csak azt mondő: Don Juan sokat tett kockőira, de aztőin kőszőgesen elismerte őcscse őrdemő. Az agg Tizian kőppel őrák-tő meg diadalőitő ős Velence nemzeti őnnepő rendő e napot. Rőmőban triumphussal fogadtőik Colonnőit, őgy a mint a rő imperatorokat szokőik. Egy akkori magyar tőrtőnető ő «kőnőnek ős mindenkoron emlőkezetesnekő» mondja e diadalt. Legszebb eredmőnye mőgis az volt, hogy őlta 14,000 keresztőn bocsőjtottőik haza. őrem a lepantői csata emőkőre. Eredeti nagysőig. A berlini kirőlyi őremgyőjtemőnyben. Nem hiőba őll Ortelius akkori tőrkőpőn a tő birodalom jelmondata gyanőint: az egyetőrtő nőveli a kis őllamokat, az egyenetlensőg a legnagyobbakat is megőnti. A tőrák gyorsan őj hajáshadat őllő-tottak sok puskaőssal, a szővetsőges hajáshad pedig alkotő rőszeire bomlott. A velencősek, miőin megmenekőltek a veszőlytő, elhagytők tőrsaikat ős a szerződő ellenőre kőlőn bőkő Lemondtak Cyprusrő ős 300.000 aranyat fizettek, miőrt viszont előrtő kereskedelmi kivőltsőgaik fenntartőstő. (1571. mőrcius 7.) Igaz, hogy ezzel mindenkorra lemondtak a hatalmi politikőirő is ős a kereskedő vőros szőnvonalőira sőlyedtek, őgy mint Genua. Főlőp őt annyira elfoglaltők a flandriai, angol ős francia őgyek, hogy erejőnek nagy rősző nem fordő-thatta e tővoli vidőkekre. Csak Don Juan őhajtotta a harc folytatőstő. A hőborőhoz ős a vőrhatő diadalhoz volt főzve őletremőnye, bő-zott abban, hogy kirőlysőgot vő-v ki magőnak. Sikerőlt is elfoglalnia Tunist ős Golettőit, atya legszebb diadalainak szőhelyő. A pőpa tőmogatőstőval azt kivőnta Spanyolorszőgtő, ismerje el őt Tun kirőlyőnak. Főlőp ezt megtagadta, nem akarta orszőga erejő szőtforgőcsolni azőrt, hogy őcscse kirőlyi koronőit nyerjen. Mőir 1574-ben nagy erővel visszatőrt a tőrák ős elfoglalta Tunist ős Golettőit. Minthogy ezentő a spanyolok nőmetalfőldi hőborő, Főlőp őt pedig Nőmetalfőld felkelőse kőttőtte le, a hatalmi viszonyok őszak-Afrikőban ő Főldkőzi-tengeren hossző időn őjt vőjtozatlanok maradtak. Forrás:

<http://mek.oszk.hu/01200/01267/html/08kotet/08r01f01.htm>